

اژ تخت جمشید گاچ سفید

خاطرات «باریارا والترز»
روزنامه‌نگار و برنامه‌ساز تلویزیونی معروف آمریکا

محمود طلوعی

- Audition : A Memoir
- Barbara Walters
- Alfred A. Knopf
- New York 2009
- 610 pages

۵۸۷

پنجاه
سال سیزدهم
شماره ۷۶
مداد - شهربور
۱۳۸۹

از کتاب‌های تازه‌ای که در آمریکا چاپ شده و بخشی از آن به وقایع قبل و بعد از انقلاب ایران اختصاص دارد، خاطرات باریارا والترز از معروف‌ترین خبرنگاران و برنامه‌سازان تلویزیونی آمریکاست، که در مدتی کوتاه پس از انتشار به چاپ‌های متعددی رسیده و نسخه‌ای که من در دست دارم چاپ ششم آن است. از آنجا که باریارا والترز طی قریب پنجاه سال کار روزنامه‌نگاری و برنامه‌سازی برای شبکه‌های تلویزیونی آمریکا، از چهره‌های مطرح و پرخواننده و پرینتندۀ رسانه‌های آمریکایی بوده، کتاب خاطرات او نیز با استقبال فراوانی روپرتو شده و بحث‌های زیادی برانگیخته است.

کتاب خاطرات باریارا والترز با شرح زندگانی خود او شروع می‌شود، که با ماجراهای گوناگون دوران زندگی او مانند یک رمان پرکشش و خواندنی است. کتاب با شرح ورود او به عالم روزنامه‌نگاری و کار در شبکه‌های تلویزیونی آمریکا و طی مراحلی که وی را به یکی از مشهورترین و پرینتندۀ‌ترین برنامه‌سازان تلویزیونی آمریکا مبدل ساخت ادامه می‌یابد. کتاب همچنین متنضم‌نمای خاطرات نویسنده از چهره‌های مشهور سیاسی و ادبی و هنری آمریکا و ارتباط با شخصیت‌های معروفی مانند کیسینجر است که باریارا والترز در فصلی از کتاب خود تحت عنوان «مردانی که در زندگی من اثر گذاشتند» از آنها یاد می‌کند.

اما جالب‌ترین بخش خاطرات باریارا والترز شرح مسافرت‌های او به چهار گوشه جهان و ملاقات و مصاحبه با دهها تن از سلاطین و رؤسای جمهور و رهبران سیاسی و نظامی کشورهast. خاطرات باریارا والترز از ایران، از سفر او به ایران در جریان جشن‌های دوهزار و پانصد مین سال

• باربارا والتز و همکاران در برنامه تلویزیونی «امروز» (سال ۱۹۷۱ میلادی)

۵۸۸

شاهنشاهی ایران آغاز می‌شود و با شرح مسافرت‌هایش به ایران و ملاقات و مصاحبه با شاه و فرج در کاخ نیاوران ادامه می‌باید. این مصاحبه‌ها که شامل بعضی مسائل پشت پرده و اختلاف دیدگاه‌های شاه و فرج است در زمان پخش آن در آمریکا در ایران سانسور شد، و باربارا والتز متن قسمت‌های سانسور شده آن را در کتاب خود آورده است. باربارا والتز همچنین به روابط خود با اردشیر زاهدی آخرین سفیر شاه در آمریکا و عیاشی‌ها و ریخت‌ویاش‌های او اشاراتی دارد.

باربارا والتز پس از انقلاب به ایران سفر نکرده، ولی در یکی از ماجراهای بحث‌انگیز مربوط به روابط ایران و آمریکا نقش شگفت‌انگیز ایفا کرده است. فصل بلندی از کتاب خاطرات او به ماجرای معروف به «ایران کتر» (فروش محروم‌انه سلاح‌های آمریکایی به ایران و انتقال سود حاصله از آن به شورشیان نیکاراگوئه) که با اشارای سفر محروم‌انه مکفارلین فرستاده ویژه ریگان رئیس جمهور وقت آمریکا به ایران جنجال بزرگی آفرید اختصاص یافته است. باربارا والتز در این ماجرا نقش شگفت‌انگیزی در انتقال پیغام محروم‌انه ایرانی‌ها به ریگان ایفا می‌کند، که در کتاب خاطرات خود برای نخستین بار آن را افشا کرده است.

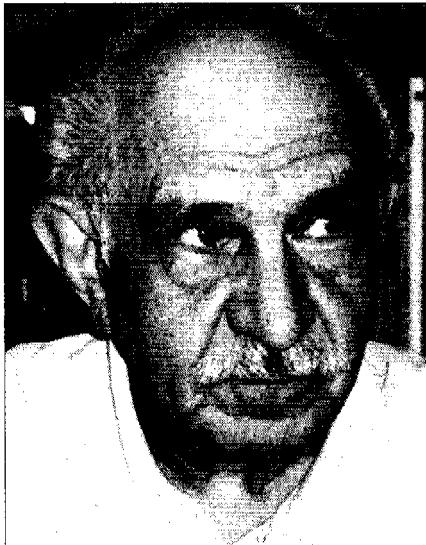
باربارا والتز در مدت نزدیک به نیم قرن کار در رسانه‌های آمریکایی و اجرای چندین برنامه موفق تلویزیونی، که هر یک سالها دوام یافته و میلیون‌ها بیننده داشته است، با بیش از سی تن از پادشاهان و رؤسای جمهور و نخست وزیران و رهبران سیاسی و نظامی کشورها و همچنین شخصیت‌های غیرسیاسی مانند پاپ و دلالی لاما و اوانسیس و زنان نامداری چون پرنسس دایانا و گریس کلی ملکه موناکو و ده‌ها هنریشه و ستاره مشهور سینما ملاقات و مصاحبه کرده، که به نکات

• باریارا والترز در مصاحبه‌ای تلویزیونی با هاری ریزوونر (سال ۱۹۷۶ میلادی)

بر جسته مهمترین آنها در کتاب خاطرات خود اشاره می‌کند. از جمله کسانی که در این کتاب به موضوع ملاقات و مصاحبه با آنها اشاره شده است، می‌توان به هفت رئیس جمهور آمریکا، مارگارت تاچر نخست وزیر انگلستان، فیدل کاسترو و رهبر کوبا، ملک عبدالله پادشاه عربستان سعودی، انور سادات رئیس جمهور مصر، صدام حسین رئیس جمهور عراق، قذافی رهبر لیبی، یلتین و پوتین رئیس جمهور روسیه، رهبران چین کمونیست و هوگو چاوز رئیس جمهور ونزوئلا اشاره نمود. باریارا والترز فصل بلندی از کتاب خود را به ملاقات‌ها و مصاحبه‌هایش با فیدل کاسترو و رهبر کوبا و دشمن سرسخت آمریکا اختصاص داده و روابط او با فیدل کاسترو به قدیمیمانه بوده است که شایعاتی درباره دلیستگی آنها به یکدیگر در مطبوعات آمریکا منتشر شده است. باریارا والترز می‌نویسد که پس از پخش اولین مصاحبه‌اش با فیدل کاسترو، مهاجران کوبایی در آمریکا که از دشمنان سرسخت کاسترو هستند او را تهدید به مرگ کردند و شبکه تلویزیونی ABC آمریکا که این مصاحبه را پخش کرده بود محافظتی برای او استخدام کرد و دخترش نیز از ترس ریوده شدن به دست مخالفان چندین ماه همراه یک گارد محافظ به مدرسه می‌رفت.

باریارا والترز نه فقط از ملاقات‌ها و مصاحبه‌هایش با دشمنان سرسخت و قسم خورده آمریکا مانند فیدل کاسترو و قذافی و صدام حسین و چاوز، یا رهبران چین کمونیست و پوتین رئیس جمهور سابق و نخست وزیر فعلی روسیه، که اگر دشمن آمریکا نباشد دوست آمریکا هم نیستند دفاع می‌کند، بلکه تماس و گفتگو با مخالفان و متقدان آمریکا را مفید و سازنده می‌داند و می‌نویسد وقتی رهبران و دولتمردان ما حاضر نیستند با آنها گفتگو کنند، کسی باید باشد که پای صحبت آنها بنشیند و حرف‌هایشان را منعکس کند و این خود گامی در راه تفاهم و آشتی است.

• محمود طلوعی

از ویژگی‌های مصاحبه‌های باریارا والترز با سران و رهبران کشورها، صراحةً او در این گفتگوهاست. به طور مثال در ملاقات با پوتین رئیس جمهور سابق روسیه و نخست وزیر فعلی آن کشور به سوابق او در سازمان مخفوف اطلاعاتی شوروی سابق (کا.گ.ب. که پوتین از افسران ارشد آن بوده است)، اشاره کرده و بی‌پرده از او می‌پرسد «آیا شما دستور قتل کسی را داده‌اید؟»، در ملاقات با جیانگ زمین رهبر چین در جریان سرکوب نهضت دانشجویان چینی، عکس معروف دانشجوی چینی را که در برابر تانک ایستاده است به او نشان می‌دهد و می‌پرسد «این جوان امروز کجاست، می‌گویند شما او را اعدام کرده‌اید!» یا در مصاحبه با معمراً قذافی رهبر لیبی به صراحةً به او می‌گوید «رفتار و گفتار شما باعث شده است که مطبوعات آمریکا شمارا دیوانه بخوانند!» باریارا والترز در نقل سخنان تند و گاه بسیار زننده و توهین‌آمیز مخالفان و منتقدان سیاست‌های آمریکا هم صریح و بی‌پرواست. به طور مثال سخنان چاوزر رئیس جمهور ونزوئلا را درباره بوش رئیس جمهور سابق آمریکا که او را مردی شیاد و حقه‌باز و بی‌شعور می‌خواند عیناً منعکس می‌کند. یا از زبان یک دانشجوی عرب که پس از واقعه یازده سپتامبر با او ملاقات کرده می‌نویسد «بوش بزرگترین تروریست دنیاست» و از زبان دانشجوی دیگری می‌نویسد «تمام بدبهختی‌های دنیا زیر سر صهیونیست‌هایست و حمله به برج‌های تجارت جهانی در یازده سپتامبر ۲۰۰۱ هم کار آنهاست». باریارا والترز در طرح سوالاتش از رؤسای جمهوری آمریکا هم بی‌پرواست. او به مصاحبه با رؤسای جمهوری آمریکا اکتفا نکرده و با همسران آنها نیز به گفتگو می‌نشیند و در مورد کلیتون که با رابطه با یکی از دختران کارمند کاخ سفید رسوائی بزرگی به بار آورده، به شرح جزئیات این ماجرا پرداخته و فصلی از کتاب خود را به مصاحبه با این دختر (مونیکا لوینسکی) و سرنوشت غم‌انگیز او اختصاص داده است.